

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 22. 2. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie/týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: PGO-RPMS/2023/00188,
AO-RPMS/2023/00251

Programová služba/platforma: RTVS Šport; Facebook

Vysielateľ/poskytovateľ: Rozhlas a televízia Slovenska; Meta

Číslo licencie: TD/224

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00338 smerujúci voči vysielaniu televíznej programovej služby RTVS Šport vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok preverenia podnetu.

T: 6. 3. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2023/00251 a uznala podnet za nepreskúmateľný a z tohto dôvodu uvedený podnet podľa ustanovenia § 150 ods. 7 písm. b) v spojení s § 151 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. **odkladá**.

Úloha:

Kancelária Rady odloží podnet na preverenie.

T: 6. 3. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 22. 2. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00188 zaevidovaný dňa 20. 1. 2023
AO-RPMS/2023/00251 zaevidovaný dňa 20. 1. 2023

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: Biatlon SP - preteky s hromadným štartom mužov Ruhpolding

Deň a čas vysielania: 15. 1. 2023, 12:23 h

Označenie podľa JSO: -

Programová služba: RTVS Šport

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/224

Služba: Facebook

Subjekt: META PLATFORMS IRELAND LIMITED

Dátum: 15. 2. 2023

OBSAH PODNETU:

„<https://www.facebook.com/reel/3314957808832926?s=yWDuG2&fs=e>, v športovom prenose RTVS :ŠPORT komentátor zjazdového lyžovania suverénne vyhlasuje, že dôvodom zdravotných ťažkostí nórskeho zjazdového lyžiara v zmysle zápalu srdcového svalu je 3. očkovanie vakcínov proti Covid 19 (údajne to vyhlásili nórski lekári). Následne to bolo zverejnené na soc. sieťach, kde ľudia živo diskutujú, urážajú vakcinovaných a dehonestujú význam vakcinácie v časoch pandémie.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 16

(1) Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

§ 110

Pôsobnosť regulátora

(3) Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí

- q) spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,

§ 150

(7) Regulátor podnet na preverenie odloží, ak:

- a) uplynula lehota na uloženie sankcie podľa tohto zákona,
- b) podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov,
- c) v danej veci rozhodol samoregulačný orgán alebo iný orgán.

§ 151

(3) Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podnet smeruje voči priamemu prenosu z pretekov s hromadným štartom mužov Svetového pohára v biatlone v nemeckom Ruhpoldingu, ktorý odvysielal športový kanál RTVS Šport dňa 15. 1. 2023 so začiatkom o 12:23 hod.

Podávateľ namietal voči vyjadreniu komentátora pretekov, ktorý mal „suverénne vyhlásiť“, že dôvodom zdravotných ťažkostí nórskeho lyžiara, konkrétne zápalu srdcového svalu, malo byť 3. očkovanie vakcínou proti Covid-19. Zo znenia podnetu vyplýva, že podávateľ podnetu spochybňuje pravdivosť resp. presnosť tejto informácie.

Komentátor počas pretekov na viacerých miestach komentoval nórsku dominanciu v biatlone. Približne v polovici pretekov uviedol, že v minulom roku túto disciplínu, teda preteky s hromadným štartom, ovládol ďalší Nór - Sivert Guttorm Bakken.

12:50:50 **Komentátor:** „*Keď sa pýtate, kde je Sivert Guttorm Bakken, odpoveď je jednoduchá, nepreteká vôbec v tejto sezóne, pretože má problémy so srdcom, konkrétne zapálený srdcový sval, ako oficiálne uviedli nórski lekári, je to dôsledok tretej vakcíny na Covid-19.*“

Sivert Guttorm Bakken (* 1998, Lillehammer) je nórsky reprezentant v biatlone a majster Európy z r. 2021 v zmiešanej štafete. Na konte má jedno víťazstvo v pretekoch s hromadným štartom, ktoré mu v minulej sezóne 2021/2022 zaistilo celkové prvenstvo v tejto disciplíne a 9. miesto v celkovom umiestnení Svetového pohára.¹

Koncom októbra 2022 prevažne športové médiá obletela správa, že Bakken má dlhotrvajúce zdravotné problémy, kvôli ktorým sa už viac než 5 mesiacov nemôže pripravovať na nadchádzajúcu sezónu. Dôvodom má byť očkovanie proti Covidu-19.²

Podľa článku na portáli sport.cz mal Bakken v interview pre nórsku TV2 uviesť, že nemôže trénovať už od 18. mája, je stále unavený a cíti na hrudi tlak. Lekári uňho zistili zápal srdcového svalu. Biatlonista uviedol, že komplikácie sa uňho objavili po tretej posilňujúcej dávke očkovacej látky proti Covid-19. V interview mal Bakken uviesť: „*Je takmer 100 % isté, že za mojimi problémami je očkovanie proti koronavírusu. Počul som o ďalších prípadoch, kedy mali ľudia po injekcii podobné problémy.*“

Podľa článku tímový lekár Ola Berger vylúčil, že by biatlonista v inkriminovanej dobe prekonal infekčné ochorenie a pripúšťa, že jediným spúšťačom zdravotných problémov je v Bakkenovom prípade naozaj vakcinácia. Podľa Európskej liekovej agentúry sú myokarditída a perikarditída vzácné vedľajšie účinky očkovania proti koronavírusu, najmä u mladých mužov. Článok cituje Bergera: „*Je to skutočne veľmi vzácny prípad, všeobecne výhody vakcíny prevažujú nad nevýhodami. Nie ale vždy a u každého jednotlivca, ako dokazuje Sivertov prípad. Pritom rovnakú dávku dostal už predtým dvakrát a bez následkov.*“

Článok končí konštatovaním, že Bakken sa pravdepodobne uzdraví, ale stratil dynamiku a kvôli veľkému manku v tréningu určite vynechá značnú časť sezóny. Zároveň biatlonista vie, že návrat k pretekaniu nemôže uponáhľať.

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Sivert_Guttorm_Bakken

² <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-norsky-biatlonista-bakken-v-problemech-muze-za-to-ockovani-proti-covidu-3728070>

<https://www.tellerreport.com/sports/2022-10-26-sivert-bakken-got-pericarditis-after-the-covid-vaccine---has-not-been-able-to-train-for-five-months.By7dfRRLNs.html>

<https://newsrnd.com/sports/2022-10-31-biathlon-star-suffers-from-a-rare-consequence-of-the-corona-vaccination---career-on-hold-for-five-months.HJAYV-6No.html>

Správu si všimli aj alternatívne médiá ako napr. Zem a vek, ktorý prevzal kompletný článok z portálu sport.cz (aj s chybami v preklade z češtiny).³

Uvedené nasvedčuje tomu, že informácia o pôvode zdravotných problémov nórskeho biatlonistu, ktorú prezentoval komentátor biatlonových pretekov, sa zakladá na reálnom základe a je opretá o relevantný zdroj. Je všeobecne známym faktom, že vakcíny môžu mať zriedkavé vedľajšie účinky, ale vo všeobecnosti ich pozitíva prevažujú. Výrok komentátora nemôžeme považovať za šírenie dezinformácií alebo konšpirácií.

Skutočnosť, že alternatívne médiá alebo ľudia komentujúci na Facebooku za touto správou vidia senzáciu, potvrdenie naratívov o škodlivosti očkovania, prípadne priznanie nejakej utajovanej skutočnosti, už nesúvisí s monitorovaným programom a výrokmi športového komentátora.

Namietaný program, podľa nášho názoru, nie je v rozpore s ustanovením § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podnet v časti týkajúcej sa nelegálneho obsahu

Podávateľ podnetu ďalej namietal, že v diskusii pod videom na platforme Facebook (na priloženom linku) má dochádzať v rámci sekcie komentárov k uverejňovaniu vyjadrení, ktoré urážajú vakcinovaných a relativizujú a dehonestujú význam vakcinácie.

Kancelária si v tejto súvislosti dodatočne od podávateľa vyžiadala doplnenie podania o konkrétne linky na obsahy - komentáre uverejnené na platforme Facebook, ktoré by mohli byť v rozpore s Normami komunity Facebook a teda by mohla v zmysle ustanovenia § 110 ods. 3. písm. q) požadovať od platformy uplatnenie ich vlastných Noriem komunity Facebook v prípade daných obsahov. Podávateľ vo svojej odpovedi poslal link na celé video uverejnené na platforme Facebook, neuviedol však linky na konkrétne obsahy – komentáre a teda za daných okolností nie je Kancelária schopná identifikovať obsah, ktorý by mohol byť potenciálne v rozpore s Normami komunity Facebook.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby RTVS Šport odvysielaním programu *Biatlon SP - preteky s hromadným štartom mužov Ruhpolding* dňa 15.

1. 2023 o cca 12:23 hod. **neporušil žiadne z ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.** Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený.**

Zároveň, keďže podnet nespĺňa potrebné náležitosti podľa § 151 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, **navrhujeme podľa § 150 ods. 7. písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. podnet v časti týkajúcej sa nelegálneho obsahu na preverenie odložiť.**

³ <https://zemavek.sk/norsky-biatlonista-bakken-v-problemoch-moze-za-to-ockovanie-proti-covidu/>

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00188)

Monitorované vysielanie: Biatlon SP - preteky s hromadným štartom mužov Ruhpolding
Deň vysielania: 15. 1. 2023
Čas vysielania: 12:23 h
Označenie podľa JSO: -

- časový kód cca:

12:23:00 IBU zvučka (začiatok programu)
SP Biatlon - preteky s hromadným štartom mužov Ruhpolding
Komentátor Ľuboš Hlavena víta divákov, hovorí o najväčších favoritoch pretekov s hromadným štartom mužov v Ruhpoldingu (Nemecko), medzi ktorých patrí aj Nóri J. T. Boe.

12:25:13 Johannes Thingnes Boe – profil (dokrútko)

12:26:30 Štartová listina - všetky farebné dresy majú Nóri - červený: Johannes Dale, žltý: J. T. Boe, modrý F. F. Andersen.
Na štarte sú 6 Nóri, 5 Nemci, 4 Francúzi, 3 Švédci, 2 Švajčiari, 2 Rakúšania, zvyšné krajiny majú po jednom pretekárovi.
30 pretekárov sa zhromažďuje na štarte.

12:30:06 Štart pretekov

12:50:19 Tretie kolo (3/5).
Komentátor: „Tu je Johannes Dale, ktorému bude patriť až 28. pozícia. ... Tak to je veľké trápenie pre Johanna Daleho.“

12:50:30 **Komentátor:** „Keď sme spomínali, že je aktuálnym lídrom v pretekoch s hromadným štartom, tak v minulej sezóne ovládol túto disciplínu Sivert Guttorm Bakken, ďalší z Nórov, najmä preto, že vyhral posledné preteky v Osle na Holmenkohlene o pol sekundy pred Sturlom Holmom Laegreidom.“

12:50:50 **Komentátor:** „Keď sa pýtate, kde je Sivert Guttorm Bakken, odpoveď je jednoduchá, nepreteká vôbec v tejto sezóne, pretože má problémy so srdcom, konkrétne zapálený srdcový sval, ako oficiálne uviedli nórski lekári, je to dôsledok tretej vakcíny na Covid-19.“

13:06:19 Cieľ. Víťazí Johannes Thingnes Boe pred V. S. Christiansenom a S. H. Laegreidom, štvrtý je Tarje Boe (všetci Nóri).

13:09:05 IBU zvučka (záver programu)